

Beslutningsforslag nr. B 75. Fremsat den 28. november 2003 af Sandy Brinck (S), Jette Bergenholz Baurup (S), René Skau Björnsson (S) og Lotte Bundsgaard (S)

Forslag til folketingsbeslutning

om kvaliteten af behandlingen på sikre institutioner for kriminelle børn og unge

Folketinget pålægger regeringen i indeværende folketingssamling at tage de nødvendige initiativer til at sikre

– at unge, der anbringes på sikrede afdelinger, screenes for eventuelle psykiske og/eller psykosociale lidelser og hjernesker,

– at der indføres psykiatrisk og psykologisk ekspertise i den socialpædagogiske behandling på de sikre institutioner, og

– at magtanvendelsescirkulæret gennemgås med henblik på at give personalet relevante redskaber i forhold til en stadig tungere gruppe beboere på de sikre institutioner.

Bemærkninger til forslaget

Forslagsstillerne ønsker, at diskussionen om de kriminelle børn og unge ikke alene handler om mursten og antal institutionspladser, men også om kvaliteten af og indholdet i behandlingen af disse unge.

Flere og flere af de sikre pædagogiske institutioner melder, at de ikke magter opgaven med de meget kriminalitetstunge og adfærdsvanskelige unge, der anbringes på institutionerne enten i varetægtsurrogat eller som en del af en ungdomssanktion. Forstanderen for Bakkegården i Nykøbing Sjælland, Jørgen Frølich, udtalte således i Politiken den 16. august 2003: »Vi er ikke gearet til at tage os af dem – de skal have psykiatrisk behandling.« Samme forstander påpeger, at de sikre pædagogiske institutioner ikke kan rumme de særlig voldsomme unge på grund af deres adfærd, og foreslår derfor særlige arresthuse for disse unge.

I rapporten »Kulegravning af særlige støtteområder for børn og unge« udgivet af Kommunernes Landsforening, Amsrådsforeningen og Socialministeriet i maj 2003 afdækkes flere åbenbare behov for justeringer af indholdet på de sikre institutioner, således at disse rent faktisk bliver i stand til at løfte opgaven.

Der bliver flere problemer med at rumme de voldelige unge og håndtere disse inden for eksisterende magtanvendelsesregler i serviceloven. Ligeledes påpeges helt specifikt de manglende muligheder for at afdække de kriminelle unges eventuelle psykiske lidelser og heraf følgende behandlingsbehov (jf. s. 72-73 i den ovenfor nævnte rapport).

Selv samme problemer har været påpeget ved de besøg, Folketingets Retsudvalg har foretaget på sikre institutioner, særlig ved det seneste besøg på Egebjerg på Fyn.

Diagnosticering samt behandling af psykisk syge kriminelle børn og unge

En undersøgelse fra Retspsykiatrisk Klinik og Bispebjerg Hospitals Børne- og Ungdomspsykiatriske Afdeling af 100 unge varetægtsfængslede viste, at syv ud af ti havde psykiske problemer, hver tiende så alvorlige, at de blev vurderet som uegnede til straf.

Undersøgelsens resultater viser et enormt behov for dels diagnosticering, dels behandling. Behovets størrelse må på baggrund af undersøgelsen anses for at have et omfang, der gør det nødvendigt at have psykiatrisk/psykologisk ekspertise tilknyttet samtlige sikre ungdomsinstitutioner frem for at tildele denne ekspertise til få. Tilrettelæggelse og placering bør dog vurderes i samspil med institutionerne.

Det er fuldstændig uacceptabelt, at disse unge behandles som adfærdsvanskelige lømler, når årsagen til deres adfærd ikke alene er socialt betinget. Derudover er det en ganske ineffektiv anvendelse af skatte kroner, at disse unge modtager en utilstrækkelig og til tider forkert behandling, hvilket naturligvis ikke giver optimale resultater.

Det foreslås derfor, at der ved anbringelse på en sikret institution – ved dom såvel som via de sociale myndigheder – foretages en screening til afklaring af eventuelle psykiske problemer.

Behandlingen foretages af et mobilt team af psykologer og psykiatere med tilknytning til institutionen. Samme ekspertteam bør forestå supervision af institutionernes pædagogiske personale.

Magtanvendelse

Nogle unges meget voldsomme adfærd kan skyldes ovenstående manglende behandling af psykisk sygdom, hvorfor en nedgang i antallet af kriminelle børn og unge ved hjælp af den rette behandling logisk må være forventelig. Det er dog forslagsstillernes klare opfattelse, at personalet skal have de redskaber, som opgaven kræver.

At opfinde en ny institutionstype som f.eks. et særligt arresthus vil efter forslagsstillernes mening være i strid med tankegangen bag ungdomssanktionen. Heri lå bl.a., at den unge ikke skulle kunne »kvalificere« sig til at komme videre »op« i systemet.

Mange af disse unge er i store dele af deres liv flyttet fra ét tilbud til et andet, én skole til en anden, én institution til en anden. Deres sociale kompetence til at knytte bånd og erkende behovet for at indpasse sig i et

fællesskab, der ikke alene handler om dem selv, er lav, og dette er ofte deres største udfordring.

Samtidig stiller denne tankegang også krav til systemet. Institutionen skal ikke bare kunne sende sorteper videre, fordi den unge er en stor udfordring.

Oprettelse af en ny særlig institution er skruen uden ende, fordi behovet for »opfindelse« af en ny og endnu mere særlig institution givet vil opstå igen.

Forslagsstillerne ønsker i stedet at justere indhold og redskaber på de eksisterende institutioner til opgaven. Derfor pålægges regeringen at gennemgå ser-

vicelovens magtanvendelsesregler med henblik på at give de sikre pædagogiske institutioner udvidede muligheder svarende til den udvidede opgave, de har i forhold til andre institutioner. Dette ønske er dels båret af hensynet til, at institutionen kan fungere og yde den behandling, som forudsættes, dels af hensynet til personalets arbejdsmiljø og sikkerhed.

Beslutningsforslaget er et led i Socialdemokraternes samlede handlingsplan mod negativ social arv, »Gi' alle børn en chance«.

Skriftlig fremsættelse

Sandy Brinck (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om kvaliteten af behandlingen på sikre institutioner for kriminelle børn og unge.

(Beslutningsforslag nr. B 75).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.